

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 18941/2024
19.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у бракоразводној парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Вукица Мидоровић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић адвокат из ..., одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 264/24 од 21.05.2024. године, на седници одржаној 19.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 264/24 од 21.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди П2 81/24 од 25.03.2024. године, ставом првим изреке, разведен је брак тужиоца и тужене, закључен у ..., ...2018. године. Ставом другим изреке, малолетно дете парничних странака поверено је туженој на самостално вршење родитељског права. Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да на име доприноса издржавању малолетног детета плаћа месечно 20.000,00 динара почев од дана подношења тужбе 15.08.2023. године па убудуће док за то трају законски услови, с тим да доспеле рате плати одједном у року од 15 дана, а убудуће до 15. у месецу за текући месец, као и да за случај падања у доцњу са исплатом било које месечне рате плати законску затезну камату од доспелости до исплате. Ставом четвртим изреке, одржавање личних односа тужиоца са малолетним дететом препуштено је договору парничних странака, а за случај да договор изостане одвијаће се тако што ће дете проводити код тужиоца до навршене треће године живота сваки други викенд почев од петка у 18,00 часова до недеље у 18,00 часова, по два сата у континуитету сваке среде или другог радног дана у седмици који одговара пословним обавезама и дневном распореду парничних странака и детета, а након навршене треће године живота сваки други викенд у месецу почев од петка од 18,00 часова до недеље до 18,00 часова, четрнаест дана током летњег школског распуста (у континуитету два пута по седам дана) и седам дана зимског школског распуста у континуитету, дан верских и државних празника који се празнају више дана по један дан и дан крсне славе оца. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом шестим изреке, одбијен је предлог тужиоца за обезбеђење

привременом мером којом би се наложило туженој да омогући тужиоцу личне контакте са дететом сваког другог викенда у месецу од петка у 18,00 часова до недеље у 18,00 часова и по два сата сваке среде у седмици, до правноснажног окончања судског поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 264/24 од 21.05.2024. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је одбијена, а жалба тужене делимично усвојена, па је означена првостепена пресуда преиначена у ставу трећем изреке, тако што је месечни допринос тужиоца за издржавање малолетног детета повећан за још 5.000,00 динара, поред досуђеног износа од 20.000,00 динара (укупно 25.000,00 динара) почев од подношења тужбе 15.08.2023. године, док је у преосталом побијаном а непреиначеном делу иста пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду у границама ревизијских навода, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) чије се одредбе примењују у овом спору на основу члана 202. Породичног закона и утврдио да је ревизија тужене неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак у ..., ...2018. године, у којем је рођено једно малолетно дете ВВ ...2021. године, а њихова заједница живота је прекинута 10.08.2023. године када је тужена са ћерком напустила заједничко домаћинство и одселила се у Тужилац (рођен 1984.) живи у ..., у стану који му је пријатељ уступио на коришћење без накнаде, за који плаћа трошкове од 2.000,00 до 3.000,00 динара месечно, док за своје личне потребе троши у просеку 12.000,00 динара месечно. Власник је фирме која се бави израдом декоративног камена и осталих декоративних материјала у грађевинарству, чије је седиште на парцели у његовој својини, има три стално запослена радника, остварује месечну зараду у висини минималне зараде и нема додатних извора прихода. Гради за себе стамбени објекат. Осим према заједничком детету, нема законску обавезу издржавања других лица. Од фактичког прекида заједнице живота тужилац доприноси издржавању детета тако што је туженој у више наврата давао износе од 200 евра, 100 евра, 20.000,00 динара и за један месец платио вртић. Поред тога, куповао је детету и гардеробу. Тужена (рођена 1990.) је професор ... у основној школи у ..., са платом од 80.000,00 динара и додатним изворима прихода од приватних часова ..., од око 100 евра месечно. Са дететом живи у свом стану, с тим да других непокретности нема. Месечно издваја за трошкове становања 12.000,00 динара, а за своје личне потребе 20.000,00 до 30.000,00 динара. Малолетна ћерка парничних странака је здрава, уредног изгледа, укључена у вршњачку групу, редовно похађа приватни вртић у ... за који мајка плаћа месечно 300 евра, а за подмирење месечних потреба детета (храна, одећа, обућа, средства за личну хигијену) издваја још око 45.000,00 динара. Суд је утврдио да актуелне потребе детета које су уобичајене за децу тог узраста на месечном нивоу износе око 40.000,00 динара.

Од фактичког прекида заједнице живота до закључења главне расправе у овој правној ствари, када се ситуација стабилизovala, тужена је онемогућавала тужиоцу сваки контакт са малолетним ћерком. Парничне странке тренутно као родитељи добро функционишу. Полазећи од специфичности породичне ситуације парничних странака и узрасне доби њихове малолетне ћерке, органи старатељства Кикинда и Нови Сад су се изјаснили о препорученом моделу одржавања личног контакта тужиоца са малолетним дететом. Међутим, независно од препоруке надлежних центара за социјални рад, парничне странке су се у моменту закључења расправе споразумеле да одржавање личних односа детета са оцем уреди у заједничком интересу и на начин како најбоље одговара њиховој породици.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, првостепени суд је развео брак парничних странака, њихову малолетну ћерку поверио мајци на самостално вршење родитељског права, уредио начин одржавања личног контакта детета са оцем, руководећи се при том најбољим интересом детета и обавезао тужиоца да доприноси издржавању детета са износом од по 20.000,00 динара месечно.

Прихватајући у свему разлоге првостепеног суда, другостепени суд је потврдио првостепену пресуду осим у делу који се односи на обавезу тужиоца на издржавање малолетног детета. Другостепени суд је у обзир узео све околности конкретног случаја, потребе малолетног детета према његовом узрасту, да оба родитеља остварују редовне месечне приходе, да су стамбено обезбеђени и немају законску обавезу издржавања других лица, па је преиначио првостепену пресуду и обавезао тужиоца да за издржавање малолетног детета, поред досуђеног износа, плаћа месечно још 5.000,00 динара, оценивши да је износ од 25.000,00 динара месечно примерен потребама детета и могућностима оца, без угрожавања његове егзистенције, док ће потребе детета у преосталом делу задовољити мајка, како новцем, тако и свакодневним старањем.

Право детета на издржавање из чл. 154. и 155. Породичног закона остварује се у складу са критеријумима из члана 160. истог закона, према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1); потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2); а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3); док минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњенике односно за лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом (став 4). Висина издржавања, по правилу, не може бити мања од 15% нити већа од 50% редовних месечних новчаних примања дужника издржавања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, и треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања (члан 162) и може се смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука (члан 164).

Према становишту Врховног суда, неосновано се ревизијом оспорава правилност побијане пресуде у погледу висине обавезе тужиоца да доприноси издржавању малолетног детета. Другостепени суд је правилно оценио све околности

како на страни детета као повериоца издржавања, тако и на страни оба родитеља као дужника издржавања које су од значаја за оцену њихових могућности да доприносе издржавању свог малолетног детета. Стога, имајући у виду утврђене месечне потребе детета према његовом узрасту, минималну суму издржавања која се користи као коректив приликом одређивања потреба примаоца издржавања, висину прихода и расхода странака као дужника издржавања, износ од укупно 25.000,00 динара месечно адекватан је да допринесе задовољењу потреба мал. детета и да му омогући најмање такав ниво животног стандарда какав ужива тужилац као дужник издржавања, без опасности да буде угрожена егзистенција тужиоца, у односу на кога је другостепени суд правилно ценио чињенице да је здрав, радно способан, власник фирме и некретнине у којој се фирма налази, да гради стамбени објект у коме намерава да живи, да нема других лица које је дужан да издржава и да је у могућности да се додатно временски и радно ангажује ради обезбеђења егзистенцијалних потреба свог детета на сваки могућ и дозвољен начин. Преостала средства за издржавање малолетног детета обезбеђиваће тужена, као што је то и досад чинила, како новцем, тако и радом и старањем, у обиму који је довољан за задовољење животних потреба малолетног детета.

Како је пресуда другостепеног суда заснована на савесној и брижљивој оцени сваког доказа засебно и свих доказа као целине, то по оцени Врховног суда износ на који је тужилац обавезан није прениско одређен, и супротно наводима ревизије не преваљује терет издржавања детета само на тужену, имајући у виду њихове приходе као и то да законску обавезу издржавања имају оба родитеља.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**